

Mannelijke concurrentie bij populier

Het geslacht *Populus* telt tientallen soorten die meestal makkelijk met elkaar kruisen. Hiervan hebben veredelaars handig gebruik gemaakt: door de Amerikaanse soort *Populus deltoides* te kruisen met de Europese zwarte populier ontstond de canadapopulier. Canadapopulieren worden massaal aangeplant, vooral in de valleien van grote rivieren, op plaatsen waar de inheemse Europese zwarte populier van nature thuishoort. Als canadapopulieren met zwarte populieren kruisen, dan zou dit een bedreiging kunnen vormen voor de zwarte populier.

Wetenschappers wezen al vaak op het gevaar voor genetische vervuiling, maar konden er tot nu toe geen bewijs voor vinden. Studies in Tsjechië, Oostenrijk, Duitsland, Engeland, Canada en Italië konden niet aantonen dat een zwarte populier spontaan met een canadapopulier kon kruisen.

Onderzoek aan het IBW heeft dit voor het eerst bewezen. DNA-onderzoek bevestigde dat een vrouwelijke zwarte populier nakomelingen kreeg, waarvan canadapopulieren de vaders waren. Onze resultaten stuitten eerst op ongeloof in de wetenschappelijke wereld, maar omdat het bewijs zo duidelijk was, werden ze uiteindelijk toch voor publicatie aanvaard.

We probeerden ook te verklaren waarom we juist in Vlaanderen genetische vervuiling vaststelden, in tegenstelling tot in andere landen. In een experimentele studie zagen we dat er bij het bevruchten van de vrouwelijke bloempjes competitie optrad tussen het stuifmeel van de zwarte populier en dat van de canadapopulier. Eigen stuifmeel kreeg daarbij

voorrang op vreemd stuifmeel. Dit betekent dat een vrouwelijke zwarte populier, wanneer er genoeg mannelijke zwarte populieren in de buurt staan, bevrucht zal worden door zwarte populieren en niet door canadapopulieren. Genetische vervuiling zal maar optreden, wanneer er niet genoeg vaders van de eigen soort in de buurt staan.

Deze resultaten betekenen een hele stap in de goede richting voor de bescherming van de zwarte populier. Als je zorgt voor genoeg mannelijke bomen in de buurt van vrouwelijke, kan je de genetische vervuiling sterk beperken.

Copyright Euforgen

Contactpersoon:

An Vanden Broeck, tel.: 054-43 71 25;

e-mail: an.vandenbroeck@lin.vlaanderen.be

Ree aan de lijn ...

Het verplaatsen en herintroduceren van dieren blijft een heikel onderwerp in Vlaanderen. Er zijn een aantal risico's aan verbonden, zeker in het erg versnipperde Vlaanderen met zijn hoge bevolkingsdichtheid, uitgebreide infrastructuur en uitdijende bebouwing. Wat in andere landen werkt, durft hier al eens problemen te geven.

Eind 2004 verplaatsten

we vijf reeën, voorzien van een gps-gsm-zender, naar een nieuwe locatie. Het gps-systeem houdt de plaatsen bij waar de reeën vertoeven, bundelt die gegevens in een sms-berichtje en stuurt dat naar onze computer.

We lieten het eerste bokje los in september. In november

volgde een geit en in december nog twee geiten en een bok. Ze stellen het allemaal goed. Maar daar stopt de gelijkenis. De dieren reageren erg verschillend.

Het bokje Petit heeft zich vrij snel gevestigd, loopt zelden verder dan 1 km en keert elke avond braaf terug naar zijn favoriete bosje. Maar de geit Saar is na vier dagen een kijkje gaan nemen op het plaatselijke voetbalveld (3 km verder), om vijf dagen later naar Nederland te trekken (8 km verder). Dat land beviel haar niet want na drie dagen zat ze terug in België (4 km verder) en twee weken later terug in het reservaat waar we haar loslieten (weer 4 km).

Als we de totale oppervlakte bekijken waar de reeën geweest zijn, dan heeft Petit in zes maanden een gebied van ongeveer 140 ha onderzocht en zich onmiddellijk gevestigd. Saar heeft in minder dan drie maanden een kleine 3000 ha verkend en heeft pas na een maand haar vaste plek gekozen. Zoek- en vestigingsgedrag lijken dus heel individueel gebonden.

Contactpersoon:

Peter Baert, tel.: 054-43 71 48;

e-mail: peter.baert@lin.vlaanderen.be

Vossensymposium

Op woensdag 27 april organiseert het IBW samen met afdeling Bos & Groen en Inverde een studiedag over de vos in Vlaanderen, in de KBC-bank, Havenlaan 2 in Brussel. Meer info? www.ibw.vlaanderen.be

Studiedag 'Autochtone bomen en struiken'

Op donderdag 28 april organiseren IBW, afdeling Bos & Groen en Inverde een studiedag over autochtone bomen en struiken, in het Conscience-gebouw, Koning Albert II laan 15 in Brussel. Meer info? www.ibw.vlaanderen.be